

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 41 0 Rs 093060 24 Rev
Sarajevo, 04.03.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Fatime Imamović, kao predsjednice vijeća, Mirsade Čaušević–Dučić i Amele Mahić Samardžić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: 1. D.B. iz S., Ulica P.R. broj ..., 2. D. K. iz S., Ulica B. broj ..., 3. M.M. iz S., Ulica I. broj ..., 4. T.C. iz I.I., Ulica D. broj ..., I. I., 5. J.S. iz S., Ulica B.M. broj ..., 6. A.P.M.iz S., Ulica M.M. broj ..., 7. S.L.R.iz I.S., Ulica H. broj ..., 8. S.S. iz P. Ulica M.M. bb i 9. D.V. iz I.S., Ulica H. broj ..., koje zastupaju punomoćnici Hakija Kurtović i Adis Kurtović, advokati iz Sarajeva, protiv tuženih: 1. Federacije Bosne i Hercegovine, koju zastupa zakonski zastupnik Federalno pravobranilaštvo iz Sarajeva, Ulica Alipašina broj 6/IV i 2. Kanton Sarajevo, koga zastupa zakonski zastupnik Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo, Ulica Reisa Džemaludina Čauševića br. 1, Sarajevo, radi zaštite od diskriminacije i potraživanja iz radnog odnosa, vrijednost spora 10.100,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja i prvotužene protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj: 41 0 Rs 093060 24 Rsž od 30.01.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 04.03. 2025. godine donio je slijedeću:

P R E S U D U

Revizija tužitelja se odbija.

Revizija prvotužene se djelomično usvaja, obje nižestepene presude u dosuđujućem dijelu o isplati materijalne štete, preinačavaju, tako da se sudi:

Nalaže se tuženoj Federaciji Bosne i Hercegovine da tužiteljima, na ime naknade materijalne štete za period od 15.10.2021. godine do 10.08.2022. godine, isplati novčani iznos i to:

D.B. u iznosu od 749,20 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2022. godine pa do isplate,

D.K. u iznosu 620,64 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2022. godine pa do isplate,

T.C. u iznosu od 859,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2022. godine pa do isplate,

J.S. u iznosu od 954,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2022. godine pa do isplate,

A.P.M.u iznosu od 867,60 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2022. godine pa do isplate,

S.L.R. u iznosu od 451,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2022. godine pa do isplate,

S.S. u iznosu od 685,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2022. godine pa do isplate,

D.V. u iznosu od 840,60 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2022. godine, pa do isplate, dok se u preostalom dijelu tužbeni zahtjev svih tužitelja, a tužiteljice M.M. u cijelosti odbija.

U ostalom dijelu revizija prvotužene se odbija.

Odbija se zahtjev prvotužene i tužitelja za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Visokom, broj: 41 0 Rs 093060 22 Rs od 06.11.2023. godine, ispravljena rješenjem broj 41 0 Rs 093060 22 Rs od 14.11.2023. godine, prvim stavom izreke utvrđeno je da je tužena Federacija Bosne i Hercegovine povrijedila pravo tužitelja na jednako postupanje na radu i jednake naknade, na način da je prema istima postupala diskriminirajuće i različito u odnosu na druge zaposlene radnike koji se nalaze u istoj ili sličnoj obavezi pripravnosti i to tako što tužiteljima za radna mjesta koja obavljaju ne isplaćuju naknadu za pripravnost- dežura.

Drugim stavom izreke naloženo je tuženoj Federacija Bosne i Hercegovine da tužiteljima naknadi materijalnu štetu i to: D.B. u iznosu od 2.172,60 KM, D.K. u iznosu od 2.332,80 KM, M.M. u iznosu od 815,40 KM, T.C. u iznosu od 2.435,40 KM, J.S. u iznosu od 2.516,40 KM, A.P.M. u iznosu od 2.372,40 KM, S.L.R. u iznosu od 1.035,00 KM, S.S. u iznosu od 1.920,60 KM i D.V. u iznosu od 2.073,60 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2022. godine pa do isplate.

Trećim stavom izreke nalaženo je tuženom Kantonu Sarajevo da tužiteljima isplati naknadu za pripravnost za rad i to: D.B. u iznosu od 2.352,19 KM, D.K. u iznosu od 1.659,00 KM, J.S. u iznosu od 1.599,75 KM, A.P.M. u iznosu od 1.160,85 KM, S.S. u iznosu od 1.522,84 KM i D. V. u iznosu od 2.808,14 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2022. godine pa do isplate.

Četvrtim stavom izreke obavezani su tuženi da tužiteljima naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 2.641,98 KM, sve u roku od 30 dana.

Petim stavom izreke preostali tužbeni zahtjevi tužitelja su odbijeni.

Šestim stavom izreke odbijeni su zahtjevi tuženih za naknadu troškova parničnog postupka.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Zenici broj: 41 0 Rs 093060 24 Rsž od 30.01.2024. godine žalbe tužitelja i tuženih su odbijene i presuda prvostepenog suda potvrđena. Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

U postupcima koji se vode po tužbama za zaštitu od diskriminacije, kakav je i konkretni postupak, revizija je uvijek dozvoljena u skladu sa članom 13. stav 2. u vezi sa članom 12. Zakona o zabrani diskriminacije¹, tako da tužitelji, pozivajući se na odredbu člana 237. stav 3. i 4. ZPP-a, u podnesenoj reviziji pogrešno predlažu da se revizija dopusti.

Tužitelji su reviziju izjavili zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da se revizija djelimično usvoji, drugostepena presuda preinači i to u djelu u kojem je odlučeno o isplati naknade materijalne štete za period od 15.11.2019 do 10.08.2022. godine, na način da se tužbeni zahtjev usvoji u cijelosti uz naknadu troškova, uvećanih za troškove revizije u iznosu od 1.297,00 KM.

Protiv drugostepene presude prvotužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda preinači, na način da se u odnosu na nju odbije tužbeni zahtjev u cijelosti, uz naknadu troškova postupka, uvećanih za sastav revizije u iznosu od 1.080,00 KM.

Tužitelji su podnijeli odgovor na reviziju, u kojem su predložili da se revizija prvotužene odbije, uz naknadu troškova za sastav revizije u iznosu od 1.338,00 KM + PDV 17%.

Tuženi nisu podnijeli odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u revizijama, i po službenoj dužnosti u smislu člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku² (u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija tužitelja je neosnovana.

Revizija prvotužene je djelimično osnovana.

Neprihvatljiv je prigovor revidenata da su počinjene povrede odredaba parničnog postupka.

Pobijana presuda sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama sa aspekta predmeta spora, jasna je i razumljiva i utemeljena na sadržaju zapisnika i dokaza u spisu predmeta, tako da ne sadrži nedostatke zbog kojih se ne bi mogla ispitati, pa nema povrede odredbe člana 191. stav 4. ZPP na koju revidenti neosnovano ukazuju.

Suprotno prigovoru revidenata, pravilno je drugostepeni sud zaključio da je prvostepeni sud izvedene dokaze cijenio u skladu sa odredbom člana 8. ZPP i na osnovu slobodne ocjene izvedenih dokaza utvrdio pravno relevantne činjenice u ovoj pravnoj stvari. Prvostepeni sud je u obrazloženju svoje presude dao pojedinačnu ocjenu dokaza, doveo svaki ocijenjeni dokaz u vezu sa drugim dokazima i izveo zaključak o dokazanosti odlučnih činjenica.

Ocjena pravnih učinaka utvrđenog činjeničnog stanja ne predstavlja primjenu odredbe člana 8. ZPP, već primjenu materijalnog prava.

¹ „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ br. 59/09 i 66/16

² „Službene novine FBiH“ broj: 53/03,93/05 i 19/06, 98/15

Ovaj sud nalazi da je drugostepeni sud, pravilno primjenjujući odredbu člana 231. Zakona o parničnom postupku, u obrazloženju svoje presude ocijenio sve žalbene navode koji su od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora, tako da su neosnovani navodi revidenata da drugostepeni sud nije odgovorio na sve žalbene navode.

Predmet ovog spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje da su diskriminirani od strane tuženih u odnosu na druge radnike koji jednako kao i tužitelji obavljaju poseban oblik rada tzv. "pripravnost za rad" i za taj rad, za razliku od tužitelja, ostvaruju naknadu, pa potražuju isplatu naknade u vidu materijalne štete

Iz činjeničnih utvrđenja nižestepenih sudova proizilazi:

- da tužitelji obnašaju funkcije sudija Općinskog suda u Sarajevu, da su raspoređeni na Krivično odjeljenje, kao i da u okviru svog rada obavljaju poseban oblik rada u vidu dežurstva,
- da im u utuženom periodu nije isplaćivana novčana naknada za rad u dežurstvu,
- da se zaposlenicima Općinskog suda koji rade na poslovima daktilografa za taj oblik rada isplaćuje naknada u iznosu od 2,00 KM, za svaki sat koji su proveli u pripravnosti,
- da je vještak ekonomske struke Lejla Velić obračunala visinu naknade materijalne štete, koja se sastoji od neisplaćene naknade za sate pripravnosti za period od 15.11.2019. do 30.11.2022. godine.

Na ovakvo utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud je zaključio da je tužba blagovremena, da su tužitelji aktivno legitimisani za podnošenje tužbe, kao i da je prvotužena pasivno legitimisana, zato što nije donijela propise po kojim bi se tužiteljima obračunavala i isplaćivala naknada za dežurstvo, a što je imalo za posljedicu različito postupanje i stavljanje tužitelja kao sudija u nepovoljniji položaj od daktilografa, kojima se ta naknada isplaćuje za dežurstva. Zbog navedenog, po stavu prvostepenog suda, tužitelji su dokazali postojanja diskriminacije na razini vjerovatnosti, odnosno na razini razumnog zaključivanja zato što Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca ne sadrži odredbe o naknadama za vrijeme obaveznog dežurstva ili pripravnosti za rad, a što je i ukazano i Odlukom Ustavnog suda BiH broj: U-7/21. Odluku o isplati materijalne štete prvostepeni sud je donio primjenom odredbi člana 12. stav 1. tačka c. Zakona o zabrani diskriminacije, te dosudio naknadu štete u visini novčane naknade, koja je isplaćivana za pripravnost daktilografima jer se radi o minimumu prava, koja je utvrđena nalazom i mišljenjem vještaka finansijske struke.

Po stavu prvostepenog suda tuženi Kanton Sarajevo tužitelje nije diskriminisao na opisani način, pa je utvrdio da je osnovan prigovor nedostatka pasivne legitimacije jer sporni Zakon kojim je na posredan način izvršena diskriminacija tužitelja, nije donesen od strane tuženog Kantona Sarajevo niti je u nadležnosti ovog tuženog donošenje zakona kojim se regulišu pitanja prava na plaću i druge naknade sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine. Stoga tuženi Kanton Sarajevo nije mogao izvršiti izmjene ovog Zakona na način da reguliše pravo sudija (i tužilaca) na naknadu za pripravnost-dežuru, a niti je na osnovu tada važeće zakonske regulative tuženi Kanton Sarajevo imao pravnog osnova da tužiteljima isplaćuje ovu naknadu u navedenom periodu. Zbog navedenog tužbeni zahtjev tužitelja je u odnosu na tuženog Kanton Sarajevo i odbijen u dijelu isplate naknade materijalne štete zbog diskriminacije za period od 15.11.2019. godine do 10.08.2022. godine. Od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama o dopuni Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca

u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 61/22) tuženi Kanton Sarajevo je u obavezi da tužiteljima shodno odredbi člana 6e. ovog Zakona isplaćuje naknadu za pripravnost za rada koja se utvrđuje na temelju vremena provedenog u obaveznom dežurstvu ili pripravnosti za rad srazmjerno vremenu trajanja obaveznog dežurstva ili pripravnosti za rad u visini, pod uvjetima i način utvrđen od strane nadležne vlade kantona posebnim propisom, pa je obavezan na isplatu za period od 11.08.2022. do 30.11.2022. godine.

Postupajući po žalbama tužitelja i tuženih, drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, pa je žalbe odbio i prvostepenu presudu potvrdio.

Tužitelji u reviziji neosnovano navode da su nižestepeni sudovi pogrešno primijenili materijalno pravo.

Tužitelji revizijom djelimično osporavaju presude nižestepenih sudova i to samo u dijelu dosuđene visine naknade štete za period od 15.11.2019 do 10.08.2022. godine jer smatraju da nižestepeni sudovi nisu pravilno dosudili istu. Naime, kako iz činjeničnih utvrđenja proizilazi da tužitelji potražuju isplatu materijalne štete u vidu isplate naknade za dežurstva, koja nije bila propisana do donošenja izmjena Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužitelja, tako i po stavu ovog suda, vrijednosni parametar od 2,00 KM koji je uzet za obračun materijalne štete tužitelja u ovoj pravnoj stvari iz Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike u organima državne službe Kantona Sarajevo, nije proizvoljan, već upravo predstavlja iznos za koji su tužitelji materijalno oštećeni propuštanjem prvotužene da donese propise i za tužitelje po pitanju naknade za rad u dežurstvima za sporni period. Nižestepeni sudovi su pravilno cijenili da su državni službenici i namještenici bili komparatori pri utvrđivanju diskriminacije, pa u skladu s tim tužiteljima pripada pravo na isplatu materijalne štete u visini obračunatoj primjenom Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike u organima državne službe Kantona Sarajevo a ne u visini utvrđenoj Uredbom o naknadama sudija i tužilaca u pravosudnim institucijama u Kantonu Sarajevo, kako to tužitelji pogrešno navode.

Od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama o dopuni Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 61/22), tuženi Kanton Sarajevo je u obavezi da tužiteljima shodno odredbi člana 6e. ovog Zakona isplaćuje naknadu za pripravnost za rad koja se utvrđuje na temelju vremena provedenog u obaveznom dežurstvu ili pripravnosti za rad srazmjerno vremenu trajanja obaveznog dežurstva ili pripravnosti za rad u visini, pod uvjetima i način utvrđen od strane nadležne vlade kantona posebnim propisom. Visinu naknade za pripravnost koja tužiteljima pripada za period od 11.08.2022. godine pa do 30.11.2022. godine, nižestepeni sudovi su pravilno utvrdili primjenom Uredbe o naknadama sudija i tužilaca u pravosudnim institucijama u Kantonu Sarajevo.

Prvotužena u reviziji neosnovano navodi da su nižestepeni sudovi pogrešno primijenili materijalno pravo kada su odlučivali o postojanju nejednakog postupanja, dok je taj prigovor osnovan u pogledu odluke o isplati materijalne štete.

Neosnovano prvotužena u reviziji navodi da je tužba neblagovremena i da je podnijeta po isteku roka iz člana 13. stav 4. Zakona o zabrani diskriminacije³, kojom je propisano da rok za podnošenje tužbe na osnovu člana 12. ovog Zakona iznosi (3) tri godine od dana saznanja o

³ „Službeni glasnik BiH“ broj 59/09 i 66/16

učinjenoj povredi prava, a najdalje (5) pet godina od dana učinjenja povrede. Revident, naime, pri tome zanemaruje da se kod kontinuirane diskriminacije rok računa od dana posljednje učinjene radnje, a da se rokovi ne računaju u slučajevima sistemske diskriminacije. Posljedično, nižestepeni sudovi su pravilno utvrdili da je tužba blagovremena zato što se radilo o kontinuiranoj diskriminaciji, tako da su rok za podnošenje tužbe pravilno računali, i to od posljednje radnje koja je predstavljala diskriminaciju, a što je u konkretnom slučaju sve do stupanja na pravnu snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca⁴, to jest do dana 11.08.2022. godine.

Zakonom o zabrani diskriminacije, i to odredbom člana 1., stavom 1. je propisano da se ovim zakonom uspostavlja okvir za ostvarivanje jednakih prava i mogućnosti svim licima u Bosni i Hercegovini i uređuje sistem zaštite od diskriminacije, a stavom 2. da se, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim standardima koji se odnose na ljudska prava i osnovne slobode, ovim zakonom utvrđuju odgovornosti i obaveze zakonodavne, sudske i izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini, kao i pravnih lica i pojedinaca koji vrše javna ovlaštenja (u daljnjem tekstu: nadležne institucije Bosne i Hercegovine), da svojim djelovanjem omoguće zaštitu, promoviranje i stvaranje uslova za jednako postupanje.

Prema odredbi člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, diskriminacijom se smatra svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života.

Odredba člana 4. stav 6. Zakona o zabrani diskriminacije određuje da se težim oblikom diskriminacije smatra diskriminacija počinjena prema određenoj osobi po više osnova (višestruka diskriminacija), diskriminacija počinjena više puta (ponovljena diskriminacija) i diskriminacija koja postoji duže vrijeme (produžena diskriminacija), a odredbom člana 6. propisano da se ovaj zakon primjenjuje na postupanje svih javnih tijela na nivou države, entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, općinskih institucija i tijela, te pravnih lica s javnim ovlaštenjima, kao i na postupanje svih pravnih i fizičkih lica, u svim a posebno u sljedećim oblastima i to pod tačkom a) kod zapošljavanja, rada i radnih uslova, uključujući pristup zaposlenju, zanimanju i samozapošljavanju kao i radne uslove, naknade, napredovanja u službi i otpuštanja s posla.

Nadležnost suda u sporovima za zaštitu od diskriminacije propisana je odredbom člana 11. stav 1., a odredbom člana 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije propisano je da je osoba ili grupa osoba koja u sudskom postupku tvrdi da je povrijeđeno njeno pravo na jednako postupanje dužna na osnovu raspoloživih dokaza učiniti vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, u tom slučaju teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani.

⁴ “Službene novine Federacije BiH” broj 61/22

U konkretnoj pravnoj stvari, i po stavu ovog suda, tužitelji su dokazali da je prvotužena povrijedila pravo tužitelja na jednako postupanje na radu i jednake naknade jer je različito postupala prema njima u odnosu na radnike koji se nalaze u istoj ili sličnoj obavezi na pripravnosti. Ovaj sud je cijenio, a što su pravilno cijenili i nižestepeni sudovi, da je Ustavni sud BiH prilikom donošenja Odluke broj: U-7/21 od 23.09.2021. godine utvrdio da Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca FBiH nije u skladu sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, članom 1. Protokola 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, zbog toga što ne sadrži odredbe o naknadama na ime dežurstva/pripravnosti, te da je naloženo Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove odluke u Službenom glasniku BiH uskladi Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine u pogledu naknada na ime dežurstva/pripravnosti sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, članom 1. Protokola 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Prvotužena nije postupala po Odluci Ustavnog suda broj: U-7/21 od 23.09.2021. godine jer nije donijela propise kojim reguliše pravo na isplatu naknade, iako je bila obavezna da ih donese najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove odluke u Službenom glasniku BiH. Kako je Odluka objavljena dana 15.10.2021. godine, Ustavni sud BiH je dana 06.07.2022. godine donio rješenje o neizvršavanju Odluke broj: U-7/21 od 23.09.2021. godine, kojim je određen način izvršavanja te Odluke dok je ne izvrši Parlament FBiH. Navedenim je stoga određeno da će se Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca FBiH, u pogledu naknada na ime dužurstava, primjenjivati u skladu sa navedenom odlukom, standardima iz Ustava BiH i Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i praksom Ustavnog suda BiH i Evropskog suda za ljudska prava.

Suprotno stavu revidenta, ovaj sud je stava da su tužitelji imali pravni interes za podnošenje tužbe budući da je Ustavni sud BiH utvrdio da Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca FBiH nije u skladu sa Ustavom, a tužitelji u ovom postupku dokazuju da u odnosu na njih nije jednako postupljeno od strane prvotužene kroz donošenje propisa kojim nije propisana naknada.

Prvotužena u reviziji dalje ističe prigovor nedostatka pasivne legitimacije, uz obrazloženje da tužiteljima utužene naknade treba isplatiti poslodavac, no pri tome zanemaruje da su nižestepeni sudovi pravilno zaključili da je Odlukom Ustavnog suda BiH utvrđeno da je prvotužena kao zakonodavna vlast spornim Zakonom onemogućila sudijama da za obavljene dežure ili pripravnost primaju određenu naknadu u slučaju kada je takva naknada propisana u drugim oblastima i kada je licima koja pomažu sudijama u vršenju funkcije priznato pravo na naknadu za pripravnost.

Neosnovani su i navodi prvotužene da tužitelji nisu dokazali nejednako diskriminirajuće postupanje u smislu odredbi člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije zato što su tužitelji, kao sudije Kantonalnog suda u Sarajevu, u istom položaju kao i sve ostale sudije u Federaciji. Suprotno ovim navodima, ovaj sud cijeni da tužitelji svoja utvrđenja zasnivaju na činjenicama da je tužena povrijedila njihovo pravo na jednako postupanje na radu i na jednake naknade u

odnosu na druge radnike koji se nalaze u istoj ili sličnoj situaciji, što su u konkretnom slučaju daktilografiji koji za obavljanje dežuru, to jest pripravnost, primaju naknadu, uslijed čega su navodi revidenta neosnovani u odnosu na konkretno utvrđeno činjenično stanje.

Prema tome, iz svih prethodno pobrojanih navoda proizilazi da su nižestepeni sudovi pravilno utvrdili da su tužitelji tokom postupka, ne samo učinili vjerovatnim, već nesumnjivo dokazali postojanje diskriminacije i diskriminatora. Po stavu ovog suda kao što su to pravilno zaključili nižestepeni sudovi tuženi Kanton Sarajevo tužitelje nije diskriminisao jer su pravilno cijenili da sporni Zakon, nije donesen od strane tuženog Kantona Sarajevo, niti da je u nadležnosti ovog tuženog donošenje zakona kojim se regulišu pitanja prava na plaću i druge naknade sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine. Stoga tuženi Kanton Sarajevo nije mogao izvršiti izmjene ovog Zakona na način da reguliše pravo tužitelja na naknadu za pripravnost-dežuru.

Prema stavu ovog suda, osnovano prvotužena u reviziji osporava odluku o isplati materijalne štete, te pravilno ukazuje da je drugostepena presuda u pogledu zahtjeva za isplatu materijalne štete nepravilna u pogledu utvrđene visine.

Prilikom donošenja odluke, nižestepeni sudovi nisu primijenili pravilo o vremenskom djelovanju odluka ustavnih sudova, pozivajući se na odredbe iz člana 61. Poslovnika Ustavnog suda BiH, ali su međutim, istovremeno zaključili da je Ustavni sud BiH u obrazloženju svoje odluke naveo kako su tužitelji bili diskriminisani i da su zbog toga odredbe Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca proglašene neustavnim. S obzirom na proglašenje neustavnosti navedenog zakona, prvotužena je bila u obavezi da Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužitelja izmjeni. Stoga, prema stavu ovog suda, tužiteljima pripada pravo na isplatu materijalne štete od dana objave Odluke Ustavnog suda o proglašenja neustavnosti Zakona o plaćama i naknadama sudija i tužilaca. (Ovakav pravni stav je izražen i u presudi ovog suda broj 41 0 P 090886 24 Rev od 19.09.2024. godine). Odluka Ustavnog suda je objavljena 15.10.2021. godine i tužiteljima pripada pravo na isplatu materijalne štete od 15.10.2021. do 10.08.2022. godine u iznosima kako je to utvrđeno u dispozitivu presude jer prema nalazu i mišljenju vještaka finansijske struke tužiteljima pripada pravo na isplatu materijalne štete za navedeni period i to: D.B. u iznosu od 749,20 KM, D. u iznosu od 620,64 KM, T.C. u iznosu od 859,00 KM, J.S. u iznosu od 954,00 KM, A.P.M. u iznosu od 867,60 KM, S.L.R. u iznosu od 451,80 KM, S.S. u iznosu od 685,80 KM i D.V. u iznosu od 840,60 KM. Za period od 15.11. 2019. do 15.10.2021. godine tužiteljima u preostalom dijelu, ne pripada pravo na isplatu, pa su zahtjevi za isplatu odbijeni kao neosnovani.

Tužbeni zahtjev tužiteljice M.M. za isplatu iznosa od 815,40 KM je odbijen u cijelosti cijeneći da po obračunu vještaka finansijske struke naknada tužiteljici za period od 15.11.2019 do 15.10. 2021. godine iznosi od 815,40 KM, a za period od 15.10.2021 do 10.08.2022. godine da nema osnova za isplatu pa je tužbeni zahtjev neosnovan u cijelosti.

Imajući u vidu navedeno, ovaj sud je reviziju tužitelja primjenom člana 248. ZPP-a odbio cijeneći da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, a ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a reviziju prvotužene u pogledu odluke o isplati materijalne štete usvojio primjenom odredbe člana 250. stav 1. ZPP-a, te drugostepenu presudu preinačio kao u dispozitivu.

Prema odredbi iz člana 397. stav 2. ZPP, kada sud preinači odluku protiv koje je podnesen pravni lijek, odlučit će o troškovima cijelog postupka. Troškovi zastupanja određuju

se u zavisnosti od visine vrijednosti spora u svakoj pojedinoj fazi postupka, kao i u zavisnosti od uspjeha stranaka u sporu. Kako je prvotuzena u revizijskom postupku djelimično uspjela i to samo u dijelu u kojem je odlučeno o isplati materijalne štete, taj uspjeh nije uticao na odluku o troškovima postupka, tako da je odluka o troškovima ostala neizmijenjena.

Ovaj sud je odbio zahtjev tužitelja i prvotuzene za naknadu troškova revizijskog postupka. Zahtjev tužitelja je odbijen jer tužitelji nisu uspjeli u revizijskom postupku, pa im ne pripada pravo na isplatu (član 397. stav 1. u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP). Zahtjev prvotuzene je odbijen jer je prvotuzena neznatno uspjela u revizijskom postupku, pa u skladu sa tim uspjehom joj ne pripada pravo na isplatu troškova za sastav revizije (član 397. stav 2. u vezi sa članom 386. stav 2. ZPP). Odbijen je i zahtjev tužitelja za naknadu troškova za sastav odgovora na reviziju jer ova parnična radnja nije bila potrebna radi vođenja parnice (član 387. stav 1. ZPP).

Predsjednica vijeća
Fatima Imamović, s.r.